

Yttrande över förslag gällande ändamålsenliga säkerhets- och strålskyddskrav för utvinning och anrikning av kärnämnen

Beskrivning av ärendet

Remiss har inkommit från Klimat- och näringslivsdepartementet gällande en promemoria som presenterar förslag till förändringar gällande säkerhets- och strålskyddskrav för utvinning och anrikning av kärnämnen. Förslaget innebär ändringar i lagen om kärnteknisk verksamhet och lagen om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor. Motala kommun har fått möjlighet att lämna synpunkter på förslaget.

Sammanfattningsvis föreslås att en anläggning för utvinning av kärnämnen inte längre ska definieras i lagen som en kärnteknisk anläggning. Utvinning av kärnämnen ska istället definieras som en kärnteknisk verksamhet i lagen om kärnteknisk verksamhet. En anläggning för isotopanrikning ska definieras som en kärnteknisk anläggning.

Förslaget beskrivs innebära en anpassning till det internationella regelverket och syftar till att skapa en ändamålsenlig reglering för utvinning och anrikning av kärnämnen med fokus på säkerhets- och strålskyddskrav.

En konsekvens av den föreslagna lagändringen är att det inte längre krävs ett tillstyrkande av kommunfullmäktige för utvinning av kärnämnen. Kommunen får då istället utöva inflytande främst genom plan- och bygglagen och på motsvarande sätt som vid prövning för utvinning av andra mineraler och metaller.

Motala kommuns synpunkter

I promemorian beskrivs att de föreslagna lagändringarna underlättar tillståndsprövningsprocessen för sökande och tillståndshavare, samt harmoniserar på ett bättre sätt med internationella regelverk.

Motala kommun ser positivt på förändringar som medför tydligare tillståndsprövning och mer ändamålsenliga krav rörande utvinning och anrikning av kärnämnen. Detta är av vikt för en tryggad försörjning av råvaror som krävs för den gröna omställningen.

Motala kommun anser dock att kommunfullmäktiges tillstyrkan även fortsatt ska krävas för utvinning av kärnämnen.

Motala kommun är en av de kommuner i Sverige som har alunskiffer i berggrunden, vilket innebär att kommunen berörs särskilt av denna lagstiftning. Som kommun har vi stora naturresurser i form av värdefull jordbruksmark och en av Sveriges viktigaste dricksvattentäkter, Vättern. Motala kommun ser en risk för en framtida konflikt mellan utvinning av uran från alunskiffer och bevarandet av dessa viktiga naturresurser.

Att enbart utöva kommunalt inflytande via plan- och bygglagen bedömer vi inte är tillräckligt då uranbrytning är en verksamhet som kan innebära en mycket stor miljöpåverkan under mycket lång tidshorisont.

Mark Henriksson

Kommunstyrelsens ordförande